
Høringsinnspill på rapport om arealkonsepser fra avdelingene underlagt prorektor for utdanning

Til: **Campusprosjektet; postmottak@adm.ntnu.no**

Fra: Universitetsbiblioteket (vedlegg 1), Avdeling for utdanningskvalitet (vedlegg 2), Avdeling for studenttjenester (vedlegg 3) og Avdeling for studieadministrasjon (vedlegg 4)

Vedlagt er høringsinnspillene til hver av de fire avdelingene underlagt prorektor for utdanning. Et gjennomgående budskap er at utdanning og læringsarealer bør få et større fokus i campusutviklingen enn det vi har sett til nå.

Hovedgrepet

- UB støtter hovedgrepet med ett sentralt hovedknutepunkt, konsentrerte læringsstrøk og tilpasningsdyktige arbeidsplasser. UB ser store muligheter for å gjennomføre en slik tilpasning av tjenestetilbudet.
- Også Avdeling for studenttjenester anbefaler ett sentralt hovedknutepunkt, og peker på at studenttjenestene ved NTNU skal være tilgjengelige, synlige og inkluderende og bidra til lav terskel. Tilgjengelighet vil også være viktig for internasjonale studenter.
- UB mener innholdet i det sentrale hovedknutepunktet bør klarstilles bedre. Det vil være aktuelt å dublere tjenestetilbudet i sentralt og lokale knutepunkter.
- Avdeling for utdanningskvalitet argumenterer for å bygge 4 «HUB'er» av læringsarenaer/-strøk ved NTNUs omfattende campus i Trondheim. HUB'ene defineres som et større areal med flere læringsstrøk og eventuelt fagland. Læringsstrøkene lokaliseres på Kalvskinnet, Øya, Gløshaugen og området Lerkendal. HUB'ene bør sikres solid støtteapparat. - Avdelingen ønsker å bidra med videre innspill om dette.

Læringsstrøk

- Avdeling for utdanningskvalitet mener at høringsnotatets 5 kategorier av David Thornburg er gode og beskrivende. Kategorien «Leirbål» vil trolig bli den mest utbredte på ny campus. Denne kategorien kan bli mest variabel og fleksibel med tanke på målgrupper, kompleksitet og behov for oppfølging, og bør derfor beskrives ytterligere i det de endelige arealskonseptene.
- Avdeling for studenttjenester framhever at studenter med funksjonsnedsettelse (blinde, døve) er sårbare overfor veksling mellom læringsarealer. Ved fysiske endringer er det viktig å påse at ikke de teknologiske løsningene forringes (for eksempel teleslynge). Ensomhet og manglende kontakt med andre er den viktigste grunnen til frafall. Gode og inkluderende møteplasser vil kunne ha forebyggende funksjon.
- Avdeling for studieadministrasjon framhever at mindre avstand mellom læringsstrøkene vil gi bedre vilkår for å lage gode timeplaner. Avdelingen mener at standard klasserom med 40 plasser blir for små for en del tradisjonelle høyskolestudier, som har operert med en norm på 60 plasser.
- UB støtter læringsstrøk for 1. – 3.- års studenter konsentrert om knutepunktene. Det gir biblioteket best mulighet for å yte tjenester i disse læringsstrøkene. Også Avdeling for utdanningskvalitet framhever denne studentgruppens behov for læringsstrøk.

Postadresse

7491 Trondheim

Org.nr. 974 767 880postmottak@adm.ntnu.no
www.ntnu.no**Besøksadresse**

Høgskoleringen 1

Telefon+47 73 59 50 00
+47 952 93 082**Saksbehandler**Arnulf Omdal
arnulf.omdal@ntnu.no

Etter- og videreutdanning (EVU)

- Avdeling for utdanningskvalitet framhever at undervisningen på EVU skal være fleksibel og innovativ, og gjerne være en arena for å prøve ut nye undervisningsformer. Dette krever læringsareal av god kvalitet som kan benyttes til samlingsbasert undervisning. EVU skal behandles som annen ordinær utdanning, og tilgang til rom må sidestilles med den ordinære undervisningen i timeplanleggingen.
- Avdelingen understreker at NTNU har behov for arealer til sine konferanser. Her ønskes en strategisk beslutning om universitetet skal disponere egne arealer til konferanser, eller om man skal fortsette å bruke Trondheims hoteller. Det er risikoer forbundet med sistnevnte alternativ grunnet manglende hotellkapasitet og manglende tekniske og interiørmessige fasiliteter og brukerstøtte.

Vedlegg 1

Høring arealkonsept for campus NTNU

2018-08-31, rb

Det bes om innspill på rapportens anbefalinger og på høringsspørsmål under. Et viktig moment i høringen er prioritering av arealramme mellom arealkategorier og forbehold knyttet til om arealkonseptene kan/vil virke etter hensikten.

NTNU Universitetsbiblioteket (UB) gir først og fremst en tilbakemelding på hvordan UB sine bibliotekstjenester best kan benyttes, utvikles og støtte opp om forskning og utdanning i det foreslåtte arealkonseptet og i mindre grad hvordan arealene har innvirkning og betydning for forskning og utdanning ved NTNU.

- *Er enheten enig i rapportens anbefalinger og konklusjoner?*
 - UB støtter hovedgrepet med ett sentralt hovedknutepunkt, konsentrerte læringsstrøk og tilpasningsdyktige arbeidsplasser. UB støtter rapportens forslag med å lokalisere knutepunkt sentralt, deretter læringsareal og så arbeidsplasser. I sin hovedkonklusjon og anbefaling, er hensynet til den sosiale aktiviteten godt beskrevet med målsetting om å skape gode studentmiljøer, studentaktiviteter på campus og NTNU sin synlighet utad. Vi mener hensynet til den faglige aktiviteten knyttet til forskning og utdanning i mindre grad er vurdert og omtalt i rapporten.
 - UB yter tjenester både til forskning og utdanning og tilbyr et vidt spekter av digitale tjenester og tjenester i tilknytning til fysiske areal. Rapporten definerer 3 typer areal. Et skille mellom knutepunkt, læringsstrøk og arbeidsplasser, er nytt og medfører et behov for å tilpasse bibliotekstjenestene til de ulike arealtypene. Tjenestene må i større grad både tilpasses bruker, men også de areal der bruker befinner seg. Det vil være ulike bibliotekstjenester i knutepunkt enn i læringsstrøkene og til brukere på sine arbeidsplasser. UB ser store muligheter med å gjennomføre en slik tilpasning av tjenestetilbudet.
 - Bibliotek og bibliotekstjenester brukes som begrep flere steder i rapporten med ulik betydning og innhold. Det er derfor på enkelte punkter vanskelig å se hvordan en tenker seg bibliotekstjenester innenfor det anbefalte arealkonsept. Det er også slik at noen av bibliotekstjenestene som omtales ikke leveres av UB, f.eks lokale boksamlinger på institutter.
 - UB mener det er vanskelig å forstå det sentrale hovedknutepunktets innhold. Det beskrives dels som et ansikt utad og inngang for eksterne og nye studenter, dels som et torg der alle ansatte og studenter skal finnes sine tjenester. Dette siste utvannes kraftig av at de fleste, både studenter og ansatte, har sitt daglige virke borte fra sentralknutepunktet, og finner lokale knutepunkt og læringsstrøk som er nærmere. Digitale tjenester nås fra overalt. Gangavstand betyr mye for fysisk kontakt og tjenestetilgang – her må mye gjøres klarere før en kan vurdere hva som skal tilbys hvor.

- *Rapporten adresserer noen viktige valg og dilemmaer:*
 - *Rapporten anbefaler en sentralisering av noen arealer begrunnet i åpenhet, arealeffektivitet og deling. Blant annet foreslås ett hovedknutepunkt frem for flere likeverdige knutepunkt, samt samlokalisering av læringsarenaer. Hva er enhetens betraktninger rundt dette?*
 - UB støtter at arealkonseptet bygger på en sentralisering begrunnet i åpenhet, effektivitet og deling. Det foreslås et hovedknutepunkt. Rapporten er uklar på dette punktet, både med hensyn på tjenester i hovedknutepunktet, lokalisering og forholdet til andre typer knutepunkt. Det omtales i rapporten både sosiale knutepunkt, faglige knutepunkt, trafikale knutepunkt, lokale knutepunkt. For UB er det ut fra rapporten vanskelig å se hvilke typer tjenester som skal leveres til disse knutepunktene.
 - Det er uklart hvordan et sentralt hovedknutepunkt skal fungere for NTNU campus Trondheim. Gløshaugen er stor i utstrekning og det finnes lokale campus i Trondheim (Øya, Kalvskinnet, Tyholt). Forholdet mellom hovedknutepunkt og lokale knutepunkt er ikke godt nok beskrevet. For UB vil en måtte se nærmere på hva som skal tilbys av bibliotek tjenester i det sentrale hovedknutepunktet og hva som skal tilbys i de lokale. Forholdet mellom lokale knutepunkt og lokale læringsstrøk vil også måtte utredes nærmere.
 - UB mener uansett at det kan tilbys relevante bibliotek tjenester i et sentralt knutepunkt og mer lokale/faglige tjenester der dette er aktuelt. Tjenester i et sentralt knutepunkt kan være et felles servicetorg for studenter (informasjon og hjelp til å finne faglitteratur, digital hjelp, skrivehjelp), utstillinger, foredrag, utlån av utstyr (PC, annet tekniske hjelpeapparater). Biblioteket tilbyr i dag spesialiserte areal/tjenester, åpen for alle, tverrfaglige, eks. makerspace, forskningslab, skriveverksted.
 - De fysiske samlingene er blitt mindre de siste årene og bruken går ned. Samtidig er andelen av de samlingene som brukes ofte, også redusert. Dette gjør det mulig og ønskelig (kostander, effektivitet) å ha større felles magasiner med effektiv henteordninger for store deler av samlingene. Den mest aktuelle litteraturen kan plasseres nær brukerne, både i et sentralt knutepunkt, men også i lokale knutepunkt og i læringsstrøkene. For å utnytte arealene best mulig og gi mest mulig rom for læringsareal, er det viktig at en tar høyde for et slikt behov i en ny campus.
 - I rapporten omtales også et «one stop shop» for brukerne. Et sentralt hovedknutepunkt vil kunne gi et samlet sosialt og praktisk/administrativt tjenestetilbud, men UB ser det som en utfordring å innlemme alle faglige tjenester i et «one stop shop – tilbud» i et

hovedknutepunkt. For brukere som ikke naturlig sogner til et hovedknutepunkt, men bruker lokale knutepunkt, så vil en måtte dublere deler av tjenestetilbudet i det sentrale og lokale knutepunktene.

- UB tilbyr ulike læringsarena (se tabell). Det største arealet er knyttet opp mot 15 bibliotek (13 i Trondheim, 1 Ålesund, 1 Gjøvik). Begrepet «Bibliotek» i Lydia omfatter mange typer areal som boksamlinger, studentarbeidsplasser, lesesaler, utstillingsareal, skranker, teknisk utstyr (printere osv). UB støtter rapportens anbefaling om konsentrerte, varierte læringsstrøk som inneholder ulike typer læringsareal. Dette samsvarer godt med den bruken UB i dag tilbyr i sine bibliotekarealer. UB tilbyr i dag scene, leirbål, vannpost, hule og verksted. I rapporten beskrives også små læringsstrøk (fagland) som ikke inneholder alle typer læringsareal og som er mer knyttet opp mot de enkelte fagmiljøene. Forholdet mellom de store (sentrale) og de små (lokale fagland) er noe uklart beskrevet (side 156), men UB antar at de små læringsstrøkene som beskrives har mye til felles med de små faglige bibliotekene UB har i dag.
 - UB ser fordeler med å ha konsentrerte læringsstrøk der flere tjenester og fagmiljø møtes. Dette vil kunne effektivisere og høyne kvaliteten på bibliotektilbudene ved bedre utnyttelsen av den faglige kompetansen og utstyr. I de lokale læringsstrøkene vil UB kunne tilby den dype faglige støtte til forskningsmiljøene og høyere grads studenter.
- *Anbefalingen vedrørende kontorarbeidsplasser er todelt. Enten å etablere aktivitetsbaserte kontorarbeidsplasser innenfor statens norm for kontorarbeidsplasser, eller å gi faste plasser og øke arealrammen for arbeidsplass, dette kan ha betydning for fordeling av det samlede areal til knutepunkt og læringsareal. Hvilke betraktninger har enheten om konsekvensene rundt dette?*
- UB mener at tilstrekkelig areal til knutepunkt og læringsstrøk må prioriteres. UB er positiv til at ansattes kontorarbeidsplasser er godt integrerte med læringsstrøkene der dette er mulig og at aktivitetsbaserte kontorarbeidsplasser vil kunne fungere godt. UB skal gi støttetjenester til forskere og studenter og må der det er mulig være i nærheten og godt tilgjengelig for sine brukere. UB har også behov for faste kontorplasser til arbeid som krever konsentrasjon.
- *Rapporten anbefaler konsentrerte varierte læringsstrøk for 1-3 års studenter. Et krav for effektiv utnyttelse av læringsarena er å prioritere sentrale, større klynger/samlinger av læringsarealer framfor lokale. Hva er enhetens betraktninger rundt dette?*
- UB støtter læringsstrøk for 1-3 års studenter konsentrert rundt knutepunktene. Det gir UB mulighet for å yte best mulig tjenester i disse

læringsstrøkene ut fra kvalitets- og ressursvurderinger. UB ser det som viktig at det tilbys åpne, godt tilgjengelige lokaler som kan brukes av alle, uavhengig av fag.

- *Mener enheten at det er krav om overordnede beslutninger og valg, som ikke er beskrevet i rapporten?*
 - Faglig lokalisering, egen rapport, må ses i sammenheng med arealkonseptet. Hva skal være styrende?
 - Campus-utbygging (fysiske bygg) vil ha innvirkning på arealplanlegging. Hvor skal det bygges, type bygg?
 - Tydelig forankring av ansvaret for tjenestene knytta til utdanning, spesielt drift og utvikling av læringsareal (fellesadministrasjonen, fakultetene).

- *Er konseptene overordnet nok til at de ikke begrenser muligheten for å nå strategiske mål for utdanning og læringsmiljø, forskning, kunst, innovasjon og nyskaping og formidling, samt samarbeid med eksterne partnere?*
 - UB kan ikke se at det anbefalte arealkonseptet begrenser mulighetene til at NTNU når sine mål gitt i sin strategi

Vedlegg:

UB sitt areal i Lydia som brukes til brukertjenester fordelt på type. Tall i m2.

150 - Undervisningsrom	239	364
152 - Grupperom	349	509
154 - Seminarrom	93	143
157 - Undervisningsrom data	95	138
190 - Undervisningsrom felles	77	100
192 - Grupperom felles	525	641
197 - Undervisningsrom data felles	59	74
250 - Studentarbeidsplass	457	692
251 - Lesesal	891	1 447
252 - Dataarbeidsplass	44	67
290 - Studentarbeidsplass felles	701	904
291 - Lesesal felles	357	439
300 - Bibliotek	10 380	13 274
310 - Bokmagasin	9 630	10 556

Merk: Areal 300 - Bibliotek i Lydia omfatter flere ulike arealtyper brukes på areal som støtter flere ulike tjenester. Bibliotek omfatter bokreoler, skranke, arbeidsplasser, lesesaler, teknisk utstyr, utstillingsareal.

Arbeidsplasser i bibliotekene:

		Arbeidsplasser			
Campus:	Bibliotek	Lesesal	Fleksible	Med PC	Grupperom
Gløshaugen	Arkitektur- og byggbiblioteket	28	61	10	3
	Realfagbiblioteket	79	146	35	8
	• U1		70	1	7
	Teknologibiblioteket	128	52	15	4
Tyholt	Marinbiblioteket	39	33	5	1
Solsiden	Biblioteket Kunstakademiet	4	18	5	1
Elgeseter	Økonomibiblioteket	0	50	8	0
Kalvskinn	Lysholmbiblioteket	26	160	6	7
	Gunnerusbiblioteket				
Dragvoll	Dragvollbiblioteket	218	161	41	18
Olavskvartalet	Musikkbiblioteket	5	28	6	2
Øya	Bibliotek for medisin og helse		260	40	12
Tungasletta	Biblioteket Tungasletta				
Gjøvik	Biblioteket Gjøvik	6	150	6	6
Ålesund	Biblioteket Ålesund	121	110	6	0
	Dora				
	TOTALT	624	1299	188	69

Besøk i bibliotekene i 2017:

Campus:	Bibliotek	Besøk
Gløshaugen	Arkitektur- og byggbiblioteket	84 186
	Realfagbiblioteket	300 902
	Teknologibiblioteket	102 624
Tyholt	Marinbiblioteket	57 940
Solsiden	Biblioteket Kunstakademiet	18 943
Elgeseter	Økonomibiblioteket	63 402
Kalvskinnet	Lysholmbiblioteket	
	Gunnerusbiblioteket	34 992
Dragvoll	Dragvollbiblioteket	225 500
Olavskvartalet	Musikkbiblioteket	16 589
Øya	Bibliotek for medisin og helse	100 000
Tungasletta	Biblioteket Tungasletta	
Gjøvik	Biblioteket Gjøvik	90 392
Ålesund	Biblioteket Ålesund	100 000
Dora	Dorabiblioteket	9 240

Vedlegg 2

Til: Campusprosjektet / Rektor Gunnar Bovim og Merete Kvidal

Kopi til:

Fra: Avdeling for utdanningskvalitet

Signatur: Berit Johanne Kjelstad, Frank Børø, Ole K. Solbjørg, Randi Kojen, Fredrik Haugdal, Arild Tørum, Tonje M. Høivik

Innspill og synspunkter til rapport om arealkonsepter for NTNU

Innledning

Avdeling for utdanningskvalitet ved NTNU jobber engasjert og systematisk med å utvikle og støtte kvaliteten i vår utdanning, slik at den skal være preget av kvalitet på et høyt internasjonalt nivå, faglig og pedagogisk. Avdelingen deles videre opp i tre hovedaktiviteter; utdanningskvalitet, læringsstøtte og videreutdanning.

I dette notatet har representanter fra disse aktivitetene samarbeidet om å formulere innspill og synspunkter til rapporten om NTNUs arealkonsepter i forbindelse med ny Campus 2025. Vi legger også til noen ekstra betraktninger fra lærings- og utdanningsperspektivet.

Synliggjøre utdanningsområdet

Arealer spiller en viktig rolle for å støtte gode undervisnings- og læringsprosesser. Ved bygging av ny Campus håper vi å kunne løse utfordringer som eksisterer i dag og legge til rette for fremtidig utvikling. Dette gjelder blant annet kapasitetsforhold, altså nok læringsarealer til våre studenter - både dagens studentmasse og eventuell vekst. Videre har NTNU behov for en større variasjon i typer læringsarealer, i tråd med nyere forskning og læringsteori.

Vi ser en internasjonal trend hvor undervisningsarealer vies økt oppmerksomhet, og vil med dette påpeke viktigheten av at NTNU holder tritt i denne utviklingen. Vi ønsker derfor at læringsarealer og utdanning kan få et større fokus i campusutviklingen enn det vi har sett til nå, jamfør eksempelvis kontorplasser og forskningsareal.

Postadresse	Org.nr. 974 767 880	Besøksadresse	Telefon	Telefaks
NTNUs Multimediесenter 7491 Trondheim	E-post: multimedie@adm.ntnu.no web: www.ntnu.no/mms	Høgskoleringen 5 7034 Trondheim Realfagbygget E4-127	+ 47 91 82 16 55	Tlf: + 47 73 59 77 33

All korrespondanse som inngår i saksbehandling skal adresseres til saksbehandleren ved NTNU og ikke direkte til enkeltpersoner. Ved henvendelse vennligst oppgi referanse.

Samspill og helhet

Nye bygg, arealtyper og pedagogiske praksiser vil kreve nye måter å støtte og tilrettelegge på. Vi ønsker at NTNU tenker helhetlig på dette, både når det gjelder eierskap, ansvarsfordeling og drift. Et relevant eksempel kan være timeplan-arbeidet; dersom NTNU skal tilrettelegge for at undervisere skal kunne velge læringsareal basert på læringsaktivitet, vil dette kreve at en rekke enheter, praksiser og tekniske systemer snakker og utvikler seg sammen. Kanskje kan ny campus også muliggjøre bedre flyt og samarbeid mellom støtteenheter. Disse problemstillingene kan gjerne høringsrapporten si noe om.

4 “HUB’er” for læring

Angående rapportens diskusjoner rundt sentralisering av arealer, argumenter vi for å bygge 4 «HUB’er» av læringsarenaer/læringsstrøk ved NTNU Campus Trondheim. Disse “HUB’ene” definerer vi som et større areal med flere læringsstrøk (og ev. fagland). På grunn av vårt volum mener vi 4 relativt store læringsstrøk vil være bedre en 1. Disse 4 ser vi for oss på henholdsvis Kalvskinnet, Øya, Gløshaugen og området Lerkendal.

Fordelen med 4 forskjellige HUB’er er også at de kan muliggjøre nødvendige fagspesifikke tilpasninger og variasjoner, inkludert tilpasninger for 1.-3. årsstudenter i henhold til behov for fellesarealer. En av HUB’ene kan ha spesielt tilrettelagt booking som i større grad muliggjør blokkundervisning, samlinger og konferansevirksomhet. Relevant for alle HUB’er og læringsarealer er å sikre et solid støtteapparat i tilknytning til dem. Vi vil gjerne bidra med videre innspill om dette med bakgrunn i erfaringer vi gjør oss i dag. Det er også viktig å utrede og diskutere effektive transportløsninger mellom HUB’ene.

Videre opplever vi begrepene for samlokalisering av læringsarenaer/læringsstrøk/læringsland noe forvirrende, og tror at ulike mottakere kan tolke disse forskjellig (*f.eks. S. 100*). Kanskje kan en tydeliggjøring av disse konseptene være nødvendig.

Mange og ulike “Leirbål”

Vi er glade for at Læringsarena fremheves som et viktig og nødvendig pedagogisk virkemiddel. Vi mener også at de 5 kategoriene av David Thornburg er gode og beskrivende. I tråd med læringsteori og videre utvikling av studentaktive læringsformer, spår vi at kategorien «Leirbål» bør bli den mest utbredte på ny Campus. Vi tror også at denne kategorien kan bli mest variabel og fleksibel med tanke på målgrupper, kompleksitet og behov for oppfølging. Derfor anbefaler vi å få denne kategorien ytterligere beskrevet, og kan gjerne bidra med dette.

Vi ønsker også at høringsrapporten kan se nærmere på dagens arealbeskrivelser og arealutnyttelse når vi planlegger for fremtiden. I dag timeplanlegges for eksempel en god del øvingsarbeid i auditorium, noe som gjør at vi kanskje tolker dagens behov feilaktig.

Bibliotekets funksjon og arealer

Med tanke på dagens digitaliseringsfremskritt og endrede læringsformer, stiller vi spørsmål til bibliotekets funksjon slik vi kjenner det i dag. Dersom NTNU snart blir «heldigitale», kan dette bety at biblioteket vil frigi areal – som vi argumenterer for å disponere til læringsareal. Vi vet imidlertid at biblioteket i dag disponerer funksjoner og arealer som er svært populære for studenter og ansatte, men i diskusjonen om fremtidig arealdisponering mener vi dette er verdt å se nærmere på (s. 109). Dette har allerede blitt en realitet ved Universitetet i Delft.

NTNU Konferanser

NTNU Konferanser har et stort behov for arealer til sine konferanser. Her ønskes en strategisk beslutning rundt hvor vidt NTNU skal disponere egne arealer til konferanser, eller om man skal fortsette å bruke Trondheims hoteller. Vi ser en risiko i sistnevnte pga. manglende hotellkapasitet og manglende tekniske og interiørmessige fasiliteter og brukerstøtte. En kan også se mange fordeler ved å disponere egne konferansearealer, blant annet større fleksibilitet i booking, samt økt markedsføring av våre campuser til omverdenen. Videre kan NTNU med egne, tilpassede konferansearealer tilby en større bredde av aktiviteter (man trenger både “scener” og “leirbål”).

NTNU VIDERE (etter- og videreutdanning fra NTNUs fagmiljøer)

Etter- og videreutdanning (EVU) er en viktig del av NTNUs virksomhet. Ledelsen har kunngjort at aktiviteten skal økes kraftig. Undervisningen på EVU skal være fleksibel og innovativ, og gjerne fungere som en arena for å prøve ut nye undervisningsformer. Dette krever læringsareal/rom av god kvalitet som kan benyttes til samlingsbasert undervisning, og som er reservert til dette formålet, eventuelt til blokkundervisning generelt. EVU skal behandles som annen ordinær utdanning og tilgang til rom må sidestilles med den ordinære undervisningen i timeplanleggingen.

Tekniske og byggmessige fallgruver

Siden vi i ny campus legger opp til et større utvalg og fleksibilitet i våre læringsarealer, er det noen tekniske og byggmessige momenter vi gjerne ønsker fremhevet i rapporten/prosessen:

- Akustikk: særlig viktig å sikre god akustikk i alle typer rom og læringsarealer. Særlig da vi legger opp til økt studentaktivitet og samhandling, som krever ny tilpasning i forhold til lyd (universell utforming, tilgjengelighet mm.).
- Videreutvikling: for å få tilstrekkelig fleksibilitet for videreutvikling av læringsareal i byggene, er tilstrekkelig takhøyde en nødvendighet. Dobbel takhøyde i alle byggs første etasje kan være et eksempel. (s. 88 og 158) Dette for å ha mulighet til å gjøre om små undervisningsarealer til større undervisningsarealer, uten at det går på bekostning av innsyn til skjerm for de som sitter bakover i arealene.
- Strømuttak: vi anbefaler at det sikres tilstrekkelige muligheter for å lade digitale læringsverktøy i ny campus, både i formelle og uformelle læringsarealer. Vi er stadig mer mobile når vi studerer og lærer, og tilgjengelighet til strøm vurderer vi som en kritisk trivsels- og suksessfaktor.

- Tverrcampus-løsninger: vi må være obs på at arealer som designes for samhandling vil kunne kreve investeringer og kostnader for samme kvalitet ved våre campuser i Ålesund og Gjøvik.
- Intern AV-kompetanse: hensiktsmessig av NTNU å bruke intern AV utviklingskompetanse for å sikre helhetlig AV-teknologi og infrastruktur. Bruk av intern kompetanse vil gi helhetlige AV-løsninger i alle undervisningsarealer ved NTNU, da AV-tjenesten i dag sitter på den kompetansen som trengs for å få til helhetlige AV-løsninger i alle bygg, og mellom alle 3 campuser. AV-tjenesten prosjekterer i dag alle AV-løsninger ved NTNU som skal inn i undervisningsrom, ned på enlinjeskjema-nivå.
- Bufferareal: det blir behov for noe «bufferareal» for fremtidige driftsprosesser (vedlikehold/utvikling/ombygging av AV-løsninger) i læringsarealer. Dette er noe som må gjøres igjennom hele året for å komme rundt og ha oppgraderte løsninger i alle undervisningsrom til enhver tid. (For stort omfang til å kunne ta alle slike oppgraderinger på sommer og til jul mellom semestrene).
- Drøfte å etablere «kontrollrom» hvor man kan overvåke og drive «fjernhjelp» i læringsarealer. Kan være effektivt og kapasitetsbesparende i forhold til førstelinjesupport.

Vedlegg 3

Til: Prorektor Anne Borg

Kopi til:

Fra: Avdeling for studenttjenester

Signatur:

Innspill til høring – Arealkonseptutredning for NTNU

Rapporten adresserer noen viktige valg og dilemmaer:

o Rapporten anbefaler en sentralisering av noen arealer begrunnet i åpenhet, arealeffektivitet og deling. Blant annet foreslåes ett hovedknutepunkt frem for flere likeverdige knutepunkt, samt samlokalisering av læringsarenaer. Hva er enhetens betraktninger rundt dette?

o Anbefalingen vedrørende kontorarbeidsplasser er todelt. Enten å etablere aktivitetsbaserte kontorarbeidsplasser innenfor statens norm for kontorarbeidsplasser, eller å gi faste plasser og øke arealrammen for arbeidsplass, dette kan ha betydning for fordeling av det samlede areal til knutepunkt og læringsareal. Hvilke betraktninger har enheten om konsekvensene rundt dette?

o Rapporten anbefaler konsentrerte varierte læringsstrøk for 1-3 års studenter. Et krav for effektiv utnyttelse av læringsarena er å prioritere sentrale, større klynger/samlinger av læringsarealer framfor lokale. Hva er enhetens betraktninger rundt dette?

Vi støtter anbefalingen om ett sentralt hovedknutepunkt. Viktige prinsipper for studenttjenester er at de er tilgjengelige, synlige, inkluderende og bidrar til lav terskel.

Studentgrupper med særskilte behov, målgrupper for studentrekruttering, arbeidsgivere og andre samarbeidspartnere har behov for en tydelig vei inn til NTNU, og det kan ivaretas med ett felles knutepunkt. Et felles knutepunkt vil bidra til et «åpent campus» som er tilrettelagt for arrangement og besøk (campusbesøk/Åpen dag/andre rekrutteringsarrangement). Krav om universell utforming må ivaretas.

Postadresse	Org.nr. 974 767 880	Besøksadresse	Telefon	Saksbehandler
7491 Trondheim	postmottak@ntnu.no	Høgskoleringen 1	+47 73595000	Jenny Bremer
Norway	www.ntnu.no/adm/st	Hovedbygningen, 1. etg.		jenny.bremer@ntnu.no
				Tlf: 995 800 59

Adresser korrespondanse til saksbehandlerne. Husk å oppgi referanse.

Tilgjengelighet er svært viktig for alle studenter som internasjonal seksjon yter tjenester til. For utenlandske studenter er det særlig viktig med ett slikt knutepunkt. Nåværende lokalisering av seksjonen, i et eget bygg på Gløshaugen campus, er svært tjenlig for å utøve funksjonene. De utenlandske studentene finner lett de personer og tjenester de etterspør. I den utstrekning norske utvekslingsstudenter trenger veiledningstjenester fra seksjonen er den sentrale lokaliseringen også svært gunstig.

Vi anbefaler følgelig et felles knutepunkt med tilknytning til et studentsenter. Studentsenteret bør ha et variert spekter av ulike studenttjenester tilgjengelig, som for eksempel karriererådgiving, tilretteleggingstjenester, foredrag/kurs/workshops (tema som studieteknikk og eksamensmestring, kompetanseplanlegging etc). I tillegg til alle tjenester som internasjonale studenter har behov for fra sentral enhet. Sit sin psykososiale helsetjeneste, helsesøstertilbud, studentprester, mestringskurs, selvutviklingsgrupper, stillerom etc. er andre relaterte studenttjenester.

Kontorarbeidsplasser

Medarbeiderne er skeptiske til åpne landskap med stor trafikk og uro. Det er viktig for ansatte med tilhørighet til sin avdeling for å skape trivsel og synergi. Lokalene for studieveiledning må være egnet til fortrolige samtaler, og ha egnede venteområder.

Vi anbefaler lokalt/fagnært identitetsareal

Ensomhet og manglende kontakt med andre er den viktigste grunnen til frafall. Gode og inkluderende møteplasser kan forebygge dette. Varierte læringsformer og læringsarealer er også en fordel for studenter med funksjonsnedsettelse, men denne gruppen er sårbare for hyppige fysiske endringer (blinde, døve etc). Ved fysiske endringer er det viktig å påse at disse ikke forringer de teknologiske løsningene (for eksempel teleslynge).

Ideelt sett bør identitetsareal være tilgjengelig så lokalt som mulig.

Vi tror likevel det er mulig å ivareta faglig og sosial interaksjon og inkludering i klynger/samlinger av læringsarena de tre første årene. Dette bør i så fall kombineres med et godt og helhetlig systematisk mottak av nye studenter ved NTNU.

Studieveiledning skjer primært på institutt- eller studieprogramnivå. NTNUs politikk for studieveiledning, samt den nye internasjonale handlingsplanen ved NTNU, gir studieveiledere lokalt på fakultet/institutt/studieprogram mer ansvar. Lokalene må være egnet til veiledning.

Vedlegg 4

Til: Prorektor for utdanning

Kopi til:

Fra: Avdeling for studieadministrasjon

Signatur:

Høringsinnspill: Arealkonsepter for campus NTNU

7.3 Anbefaling læringsarena

Vi ser at innspill om samling av undervisningsareal er ivaretatt i konseptbeskrivelsen. Dette vil bidra til en enklere gjennomføring av timeplanlegging. Bruk av byggeklosser og læringssituasjoner er i stor grad i tråd med slik timeplanlegging gjøres i dag.

Mindre avstand mellom læringsstrøk vil skape bedre kår for å lage gode timeplaner. Fleksibilitet i undervisningsareal, slik vi leser det, er begrenset til fleksibilitet knyttet til møblering, mens endring av byggeklosser er tenkt i løpet av byggets livsløp. Dette vil bidra positivt i arbeidet med timeplanlegging.

For å sikre riktig sammensetning av byggeklosser over tid vil systematiske analyser av instituttenes behov være nødvendig.

Grunnlaget for arealfordeling ser ikke ut til å ha tatt innover seg romsituasjonen etter fusjon i tilstrekkelig grad. Standard klasserom er beskrevet med 40 plasser mens høgskolestudiene har klassestørrelse i overkant av 60.

Postadresse	Org.nr. 974 767 880	Besøksadresse	Telefon	Saksbehandler
7491 Trondheim	postmottak@ntnu.no	Høgskoleringen 5	+47 73595000	Jan Sverre Rønning
Norway	www.ntnu.no/adm/sa	Realfagbygget, Blokk E, 4. etg.		jan.ronning@ntnu.no
				Tlf: 96710

Adresser korrespondanse til saksbehandlerne. Husk å oppgi referanse.

Tabell A beskriver romkategorier

Tabell A

TYPE	Romkategori	fra plasser	til plasser
Auditorier	A1	0	99
Auditorier	A2	100	249
Auditorier	A3	250	9999
Sem/undrom	U1	0	20
Sem/undrom	U2	21	29
Sem/undrom	U3-1	30	49
Sem/undrom	U3-2	50	69
Sem/undrom	U3-3	70	9999
Datarom	UD1	0	20
Datarom	UD2	21	29
Datarom	UD3	30	9999
Und.lab	UL1	0	20
Und.lab	UL2	21	29
Und.lab	UL3	30	9999

Tabell B viser sammensetning av «byggeklosser» i de ulike kategorier per campus i dag

Tabell B

Campus/kategori	A1	A2	A3	U1	U2	U3-1	U3-2	U3-3	UD1	UD2	UD3	UL1	UL2	UL3
Dragvoll		6	1	6	1	11	9				3	3		1
Gløshaugen	12	20	8	12	21	20	6	3	11	6	5	3	2	10
Heggdalen														
Kalvskinnet	5	2	1	3	2	29	12	3	1		3	5	3	12
Lerkendal og Valgrinda	1	2		1	2	3	3							
Moholt			2	1	1	4	2	3						
Olavskvartalet		1		9	3	1			1			2		
Solsiden						1			1					
Tunga	4	1				1		4		1		16	8	
Tyholt	2	1				2			3					
Øya	3	3	2	6	2	15	7	1	1					1

Det er viktig at campusprosjektet følger denne utviklingen over tid ettersom romprogrammet utvikler seg. Spesielt i forhold til samlokaliseringsprosjektet ser vi at sammensetningen av undervisningsrom endrer seg.

4 Knutepunkt

Studieadministrasjonen har flere henvendelser om bruk av rom fra eksterne. Tanken om "konferansesenter" lagt til rette for ekstern bruk vil bidra til at regelverket kan åpnes opp for bruk av rom for eksterne. Dette vil kreve en systematikk for tilgangshåndtering, brukerstøtte og vedlikehold av areal.

Sambruk av undervisningsrom til studentarbeidsplasser utenfor planlagt tid gir noen utfordringer:

- bruk av rom uten reservasjon gjør at ansvar for rommets opplevde tilstand reduseres
- større vedlikeholdsbehov.
- henvendelser fra misfornøyde faglærere som må rydde rom dagen etter bruk
- utstyr som er ødelagt
- usikkerhet for brukere som har reservert rom, når de møter opp til et rom som oppleves allerede i bruk
- bruk av rom uten reservasjon kan ha et sikkerhetsmessig aspekt. Ved en eventuell hendelse har vi ikke informasjon om aktiviteten i rommet